Quelle: http://manuscripta.at/?ID=35041
Copyright: Brixen/Bressanone, Priesterseminar/Seminario Maggiore

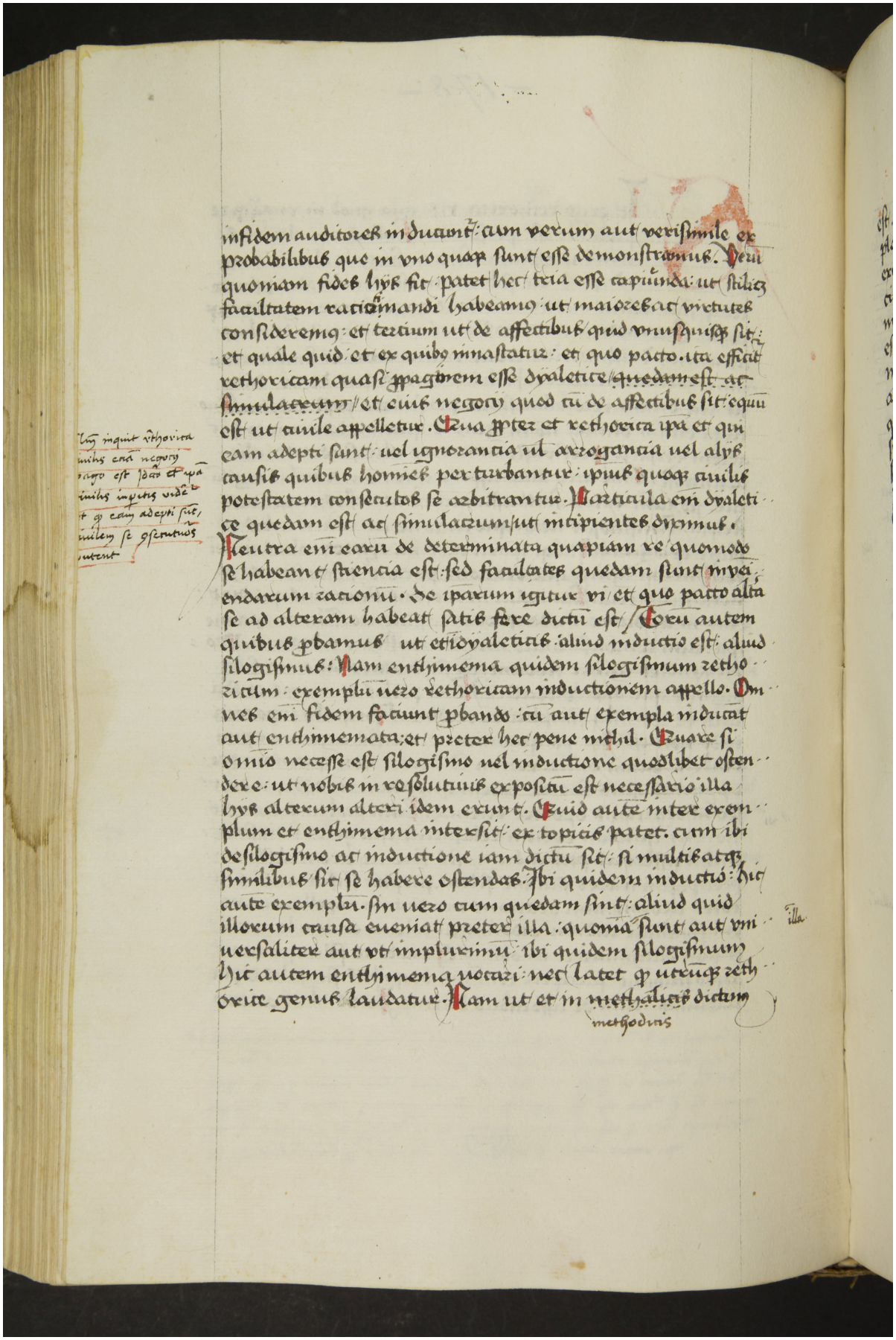

Cum inquit rethorica
minus erga negotia
versatur est pars et pa
rimis imperitis videt
et q eam adepti sint,
similem se gerentibus
intent

in fidem auditores induant: cum verum aut verisimile ex probabilibus que in vno quaq sunt esse demonstramus. Verum quoniam fides hys fit patet hec tria esse capienda: ut stilicz facultatem ratiocinandi habeamus: ut maiores ac virtutes consideremus: et tertium ut de affectibus quid vnusquisq sit: et quale quid: et ex quibus innascatur: et quo pacto. ita efficit rethoricam quasi appendicem esse dyaletice quedam est ac simulacrum: et eius negotij quod cu de affectibus sit: equum est ut similis appelletur. Ceterum preter et rethorica ipa et quam adepti sunt: vel ignorantia vel arrogantia vel alys causis quibus homines perturbantur: ipsis quoq similis potestatem consecutos se arbitrantur. Particula enim dyaletice quedam est ac simulacrum: ut imprudentes dicimus. Neutra enim earu de determinata quapiam re quomodo se habeant scientia est: sed facultates quedam sunt inuestigandarum rationum. De iparum igitur vi et quo pacto alta se ad alteram habeat satis fere dictu est. Horu autem quibus probamus ut et in dyaleticis aliud inductio est: aliud silogismus: Nam enthimema quidem silogismum rethoricum: exemplu vero rethoricam inductionem appello. Omnes enim fidem faciunt probando: cu aut exempla inducat aut enthimemata: et preter hec pene nihil. Quare si omnio necesse est silogismo vel inductione quodlibet ostendere: ut nobis in resolutiuis expositu est necessario illa hys alterum alteri idem erunt. Quid aute inter exemplum et enthimema intersit: ex topicis patet. cum ibi de silogismo ac inductione iam dictu sit: si multis atq similibus sit se habere ostendas. Ibi quidem inductio: hic aute exemplu. Sin vero cum quedam sint: aliud quid illorum causa eueniat preter illa: quoma sunt aut vniuersaliter aut vt in plurimu: ibi quidem silogismum hic autem enthimema vocari: nec latet q vtrunq rethorice genus laudatur. Nam ut et in methaphisicis dictum

illa

methodicis